

Memorie van Toelichting

ALGEMEEN

Aanleiding

Met het traject 'Werk aan uitvoering' zijn voorstellen gedaan om de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen te versterken en de wendbaarheid, continuïteit en toekomstbestendigheid van diverse uitvoeringsorganisaties van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te vergroten. De kwaliteit van de dienstverlening van deze uitvoeringsorganisaties is medebepalend voor het vertrouwen in de overheid. Het kabinet investeert vooruitlopend op de kabinetsreactie op het rapport 'Werk aan uitvoering fase 2' vanaf 2022 structureel € 100 miljoen extra in de uitvoering bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI).¹ Deze extra investeringen sluiten aan op de probleemanalyse van het traject Werk aan uitvoering waarmee wordt geïnvesteerd in maatwerk en vakmanschap bij UWV en SVB, voor dienstverlening aan WGA-gerechtigden en onderhoud en modernisering van ICT.

Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

Het kabinet hecht waarde aan goed functionerende uitvoeringsorganisaties. Zij staan immers dichtbij de burger. Het versterken van de wendbaarheid, continuïteit en toekomstbestendigheid van deze uitvoeringsorganisaties vergt een substantiële investering.

Het kabinet heeft binnen de begroting van SZW gezocht naar dekking van deze noodzakelijke investering. Het kabinet stelt voor om de investering te dekken door de bedragen in de Algemene Kinderbijslagwet in 2022 en 2023 niet te indexeren en in 2024 met -0,1%-punt minder te indexeren. Concreet betekent dit dat het basiskinderbijslagbedrag in de Algemene Kinderbijslagwet niet wordt geïndexeerd in januari en juli over het jaar 2022 en 2023. Over het jaar 2024 wordt de indexatie in januari verlaagd met 0,1%-punt. Op deze wijze wordt het grootste deel van de dekking gevonden. Ook het extra bedrag aan kinderbijslag waarvoor alleenstaanden of alleenverdienende ouders met een thuiswonend kind dat intensieve zorg nodig heeft in aanmerking komen, wordt niet geïndexeerd.

Door deze voorgestelde maatregel blijft het basiskinderbijslagbedrag en het extra bedrag aan kinderbijslag in de periode tussen januari 2022 en december 2023 constant. Met ingang van 2024 vindt, volgens huidig ramingsinzicht, indexatie plaats met 0,69%

¹ Kamerstukken II, 2020-2021, 35 570, nr. 1.

in plaats van 0,79%.² Het kabinet acht deze maatregel aanvaardbaar omdat het naar de huidige inzichten beperkte inkomenseffecten heeft voor kinderbijslagontvangers. Het algehele koopkrachtbeeld voor 2022 en verder zal naar aanleiding van het Regeerakkoord of bij Prinsjesdag nader worden gezien.

Inkomenseffecten

Het cumulatieve, mediane inkomenseffect over de gehele periode 2022-2024 van de groep huishoudens met kinderen is -0,1%. In onderstaande tabel zijn de huidige cumulatieve, mediane inkomenseffecten opgenomen over de periode 2022-2024.

Tabel 1: Inkomenseffecten

Inkomensgroep	Inkomenseffect
1 ^e (<=113% WML)	0,0%
2 ^e (113-179% WML)	0,0%
3 ^e (179-268% WML)	0,0%
4 ^e (268-398% WML)	0,0%
5 ^e (>398% WML)	0,0%
Inkomensbron	
Werkenden	0,0%
Uitkeringsgerechtigden	0,0%
Gepensioneerden	-
Huishoudtype	
Tweeverdieners	0,0%
Alleenstaanden	0,0%
Alleenverdieners	0,0%
Kinderen	
Huishoudens met kinderen	-0,1%
Huishoudens zonder kinderen	-
Alle huishoudens	0,0%

² Op basis van de CPB cijfers uit de Macro Economische Verkenning (MEV) 2021 (de meest recente gegevens ten tijde van schrijven).

Financiële gevolgen voor het Rijk

De geraamde opbrengsten per jaar (in miljoen euro) van het afzien van indexeren in 2022, 2023 en met 0,1%-punt minder indexeren in januari 2024 wordt in de volgende tabel weergegeven. De opbrengsten in de jaren 2022-2025 tezamen zijn ruim € 400 mln., waarmee de meeruitgaven van € 100 mln. per jaar voor de uitvoering worden gedekt.

Tabel 2: Budgettaire gevolgen voor het rijk (x € mln.)³

	2021	2022	2023	2024	2025
Niet-indexeren 2022	0	-46	-62	-63	-64
Niet-indexeren 2023	0	0	-44	-60	-61
0,1%-punt minder indexeren januari 2024	0	0	0	-4	-4
Totaal	0	-46	-106	-127	-130

Regeldrukeffecten

Er worden geen extra administratieve lasten voorzien als gevolg van de wijzigingen. Het Adviescollege toetsing regeldruk, dat heeft geadviseerd over de regeldrukeffecten van het voorstel.....

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert de Algemene Kinderbijslagwet uit. De SVB heeft kenbaar gemaakt dat een toets op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid niet nodig is omdat dit voorstel niet tot een uitvoeringspraktijk die afwijkt van de huidige uitvoeringspraktijk. De SVB acht het voorstel daarmee uitvoerbaar en handhaafbaar. De SVB zal wel de communicatieproducten moeten aanpassen. De beoogde inwerkingtreding per 1 januari 2022 is voor de SVB haalbaar.

Internetconsultatie

Het onderhavige voorstel is vier weken opengesteld voor internetconsultatie.

....

Evaluatie

³ Budgettaire reeks op basis van de CPB cijfers uit het Centraal Economisch Plan 2020 (destijds de meest recente gegevens).

Het beleid gericht op de tegemoetkoming van ouders wordt periodiek geëvalueerd. De laatste evaluatie vond plaats in 2018.⁴ Het niet (volledig) indexeren zal onderdeel uitmaken van een volgende evaluatie.

Inwerkingtreding

De beoogde datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel is voorzien met ingang van 1 januari 2022. Dit wordt bij koninklijk besluit geregeld.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I. WIJZIGING VAN DE ALGEMENE KINDERBIJSLAGWET

Met het voorgestelde artikel 13a, eerste lid, wordt afgeweken van artikel 13, tweede en derde lid, waarmee het niet-indexeren van het basiskinderbijslagbedrag en het extra bedrag van de kinderbijslag over de jaren 2022, 2023 en deels over 2024 wordt geregeld. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het algemene deel van deze toelichting.

In het tweede lid van het voorgestelde artikel 13a wordt in verband met het niet toepassen van de indexering over de jaren 2022 en 2023 geregeld van welk consumentenprijsindex uitgegaan dient te worden bij de indexatie van 2024. Voor de indexatie per 1 januari 2024 wordt voor het basiskinderbijslagbedrag uitgegaan van de afwijking van de consumentenprijsindex van oktober 2023 ten opzichte van april 2023. Voor de indexatie per 1 januari 2024 wordt voor het extra bedrag van de kinderbijslag uitgegaan van de afwijking van de consumentenprijsindex van oktober 2023 ten opzichte van oktober 2022. Zonder deze aanpassing zou uitgegaan moeten worden van de consumentenprijsindex waarop de laatste wijziging van juli 2021 voor wat betreft de basiskinderbijslagbedrag en januari 2021 voor wat betreft het extra bedrag van de kinderbijslag is gebaseerd.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

B. van 't Wout

⁴ Kamerstukken II, 2019-2019, 30 982, nr. 46.